

Z právní praxe.

Z judikatury nejvyššího správního soudu.

A. Ve věcech administrativních.

I. Věci všeobecné.

Nárok na chudinskou podporu sluší posuzovati podle doby, kdy obci potřeba podpory byla oznámena a nikoliv podle doby, kdy o tomto nároku je rozhodováno. (12. února 1941, č. 926/39-2.)

II. Samospráva a samosprávné finance.

Ustanovení obecním zastupitelstvem usnesených pravidel o vybírání obecních poplatků za úřední úkony, že poplatek se má vyměřovati podle významu věci a prospěchu, který z toho straně vzejde, není ve shodě s ustanovením § 28 ob. fin. nov. — Ustanovení takových pravidel, jímž se stanoví poplatky „za kladné vyřízení žádosti o povolení určitých výhod nebo oprávnění“, neodpovídá zákonné zásadě, že poplatková norma má přesně vymeziti předmět poplatku. (13. února 1941, č. 21/39-2.)

Pronajímáním „po živnostensku“ ve smyslu § 1 vzorc. pravidel o dávce z přechodného ubytování vlád. nař. č. 143/1922 Sb. ve znění vlád. nař. č. 15/1928 Sb. rozuměti jest jen takovou činnost, která tvoří obsah živnosti „přechovávání cizinců“ podle § 16 lit. a) živn. ř., tudíž pronajímání obytných místností cizincům, t. j. převážně osobám, které si místnost najímají jenom přechodně bez úmyslu založiti tam svoje řádné trvalé bydlení. Zda činnost ta vykonává se na základě živn. koncese či neoprávněně, je pro dávkovou povinnost lhostejno. Totéž platí pro dávková pravidla pro Prahu, schválená pod č. j. 174 fin. 3/1934 pro dobu 1935—50. (12. března 1941, č. 1692/39-2.)

Okresní výbor jakožto bezprostřední úřad dohlédací je v rámci své dozorcí pravomoci podle § 23, odst. 1 č. 4 a odst. 2 zák. č. 329/1921 Sb. oprávněn vysloviti, zda schválení obcí usnesené koupě nemovitostí, která udělení s výhradou neb podmínkou, stalo se právě účinným; naproti tomu není však povolán k judikátnímu rozhodování o významu, vlivu neb důsledcích prohlášení udělení schválení za neúčinné na sám smluvní poměr mezi obcí jako stranou kupující a třetí osobou jako stranou prodávající. (12. března 1941, č. 650/40-4.)

Zemský výbor, rozhoduje v pořadu správním o odvolání voliče a poplatníka proti rozpočtovému usnesení obecního zastupitelstva, nemůže námitky odvolání k němu vzneseného pominouti proto, že nebyly uvedeny v odvolání na okresní výbor, nýbrž je povinen vyřídit je věcně. — Požadavku současného zabezpečení úhrady vydání podle § 10 ob. fin. nov. je vyhověno tím, že současně s povolením výdaje je schválen způsob úhrady nejen podle zákona možný a přípustný, ale i podle stavu věci dostačitelny a realizovatelný. — Usnese-li se obecní zastupitelstvo usku-tečniti určité, dříve již usnesené zařízení za nových modalit, po případě s větším nákladem nežli stanoveno původně, je tím původní usnesení odstraněno in toto, tedy i co do provedení onoho zařízení vůbec, a po-

platník může opravným prostředkem proti novému usnesení brojiti i proti projektu zařízení dříve již usnesenému. (26. února 1941, č. 4075/38-3.)

III. Živnostenské a známkové právo.

Pouhé potvrzení o tom, že osoba opovírající živností řemeslnou navštěvovala živnostenské učiliště, v min. nař. č. 193/1907 ř. z. uvedené, v určitých předmětech toliko jako hospitant, nelze uznati za dostačující náhradní průkaz o řádném ukončení učebního poměru podle § 14 a) živn. ř. (21. února 1941, č. 902/39-3.)

Ani z § 15 č. 1 živn. ř. ani z obecného významu slova „tisk“ nelze vyvoditi, že za tisk je možno pokládati jen přenášení značek a obrazců s jedné předlohy na jiný podklad pomocí barvy. (12. února 1941, č. 2794/39-3.)

Ani skutečnost, že živnostenský úřad II. stolice, odpiraje právnické osobě vzítí na vědomí její opověď živnosti řemeslné z toho důvodu, že označený náměstek nepodal dostatečného průkazu způsobilosti, vyřizoval věcně i odvolání podané označeným náměstkem, nepropůjčuje tomuto legitimaci ke stížnosti na nss. — Toliko zaměstnání v živnosti oprávněně provozované může podle § 2, odst. 1 bod b) zák. č. 99/1929 Sb. nahraditi nutný průkaz způsobilosti. (21. února 1941, č. 1073/39-3.)

Hlavní význam při tvoření úsudku o otázce, zda se jedná o zboží stejného druhu ve smyslu § 3 známk. novely, mají takové skutečnosti, které svědčí tomu, že zboží představuje v očích výrobce i kupujícího výsledek technicky příbuzného pochodu výrobního, že jest určeno též příbuznému způsobu užití či spotřeby, a že na základě toho ono zboží je považováno uvedenými interesenty za zboží stejnorodé. (6. března 1941, č. 1799/40-6.)

IV. Veřejné pojišťování.

Vznikl-li během sporu o platebním výměru spor o pojistnou příslušnost, nemůže si úřad I. stolice otázku této příslušnosti řešiti jako prejudiciální, nýbrž musí nejprve rozhodnouti podle § 30 a) poj. zák. a vyčkati s výrokem ve sporu o platebním výměru až do pravoplatného rozhodnutí otázky příslušnosti, pokud vůbec by pak takového výroku ještě bylo třeba. (7. března 1941, č. 481/39-3.)

Domáckým dělníkem ve smyslu § 3 zák. o soc. poj. nepřestává býti osoba, která pracuje v dílně od zaměstnavatele najaté a výlučně pro něj. — Ustanovení § 2, odst. 1 písm. a) Směrnic Ústřední sociální pojišťovny, schválených výnosem ministerstva soc. péče ze dne 26. února 1932, č. j. 2208/IV-2-32, jímž jsou z povinného pojištění vyňati domácí dělníci, jichž čistá mzda v tom kterém kalendářním měsíci docilená nedosahuje 120 K..., je platnou právní normou. (7. března 1941, č. 1582/39-3.)

Z pojištění podle § 3 poj. zák. č. 221/1924 Sb. ve znění zák. č. 184/1928 Sb. je vyňata každá osoba, která má živnostenské oprávnění podle živnostenského řádu. (14. března 1941, č. 6044/37-3.)

Je-li samostatný, třeba malý zemědělec zaměstnán též jako námezdní dělník, jest v postavení samostatného hospodáře vzhledem k trvalosti spatřovati jeho životní postavení a základ existence, i když výtěžku námezdního zaměstnání snad ke své existenci nutně potřebuje. Toto námezdní zaměstnání jest hodnotiti jako zaměstnání vedlejší ve smyslu § 5 bodu a) (dříve § 2) zákona o sociál. pojištění. (28. února 1941, č. 593/39-2.)

Předpoklad třetí věty odst. 2, § 20 poj. zák. č. 221/1924 Sb. ve znění vládn. nař. č. 112/1934 Sb., „podal-li zaměstnavatel úmyslně nebo z hrubé nedbalosti“, vztahuje se jak na případ, kde zaměstnavatel podal nespráv-

né oznámení, tak i na případ, kde je nepodal vůbec, aby zkrátil pojišťovnu o pojistné. (3. března 1941, č. 1857/39-3.)

Příbuzenský poměr není překážkou, aby mohlo býti usuzováno na uzavření pracovní (služební) smlouvy konkludentními činy. (7. března 1941, č. 1200/39-3.)

Ustanovení § 2, odst. 3 zák. č. 33/1888 ř. z. ve znění zák. č. 268/1919 Sb. nevylučuje, že i mezi manželzy může býti zvláštní úmluvou založen služební (pracovní) poměr a tím i pojistná povinnost. (28. února 1941, č. 72/39-2.)

Za účinnosti pens. zák. č. 26/1929 Sb. není již zemský úřad příslušný vydávati prvoinstanční výměry o pojistné povinnosti podle § 64 a) zák. č. 89/1920 Sb., třeba doba zaměstnání spadá do účinnosti zák. č. 89/1920 Sb. (18. února 1941, č. 1105/39-2.)

V. Právo stavební.

Výjimka ze zákazu zdění ve vnitřku budovy (zdění přes ruku) při vyšších stavbách než přízemních ve smyslu věty druhé odst. 2 § 22 vládn. nař. č. 53/1931 Sb. není odůvodněna již tím, že důležité důvody (na př. technické) takového zdění vyžadují. (26. února 1941, č. 2572/39-3.)

Odsunutí účinnosti předpisů oddílu III. zák. č. 88/1920 Sb. (§ 26) nebránilo býv. státní regul. komisi pro hl. m. Prahu, aby při sdělávání přehledného plánu závadné komunikace dosavadní v celé jejich trase odstranila a nahradila novými, na ony odstraněné vůbec nenavazujícími. — Za hospodářskou potřebu ve smyslu § 1 cit. zák. jest považovati i finanční únosnost obce, jejíž území se regulace v přehledném plánu obsažená týká, pokud jde o opatření takových zařízení, která s hlediska zájmů zdravotních, bezpečnostních a komunikačních jeví se potřebnými. (27. února 1941, č. 309/36-7.)

VI. Právo vodní.

O tom, zda se zánikem vodního díla, zřízeného na tekoucích vodách, používaných k plavení lodí a vorů, zaniklo podle § 26 vod. zák. i vodní právo s tímto dílem spojené, rozhoduje v první stolici úřad zemský (§ 76 vod. zák.). (14. března 1941, č. 249/39-5.)

VII. Právo spolkové.

Dozorčí opatření ministerstva vnitřa, učiněné ve smyslu § 16 zák. č. 143/1934 Sb., je rozhodnutím způsobilým zasáhnouti do práv soukromé pojišťovny a jako takové musí býti jak po stránce skutkové tak po stránce právní náležitě odůvodněno; zejména musí dozorčí úřad uvést, které platné předpisy o pojišťovnách, jejich stanov či podmínek obsažených v koncesní listině nebo v připouštěcím prohlášení byly porušeny a čím, po případě o jaký závazek pojišťovny se jedná a na čem spočívá. (28. února 1941, č. 5397/38-4.)

VIII. Řízení správní a řízení před nejvyšším správním soudem.

Z povinnosti úřadu odvolacího, aby dbal „své“ příslušnosti ve smyslu § 10 spr. ř., se zásadně nevymyká zkoumání, zda nižší úřad, jehož rozhodnutí má odvolací úřad přezkoumati, byl vůbec k rozhodování věcně příslušným. (18. února 1941, č. 1105/39-2.)

Požadavek připojení, resp. nabídnutí důkazů sluší považovati za věcnou náležitost ve smyslu § 19 odst. 2 spr. ř., bez níž ve sporu mezi dvěma stranami odvolání vůbec nelze projednávat, i když ve správních spisech

jest určitý skutkový podklad, podle něhož by bylo možno odůvodnění odvolání posouditi. (3. března 1941, č. 728/39-3.)

Úřad rozhodující o žádosti za přiznání odkladného účinku stížnosti podle § 17 zák. o nss-ě nemůže přihlížeti k tomu, zda rozhodnutí touto stížností napadené bylo po formální a věcné stránce správné. — Pouhý reflexivní účinek rozhodnutí, který by byl vyvolán jen zakročením jiného úřadu a který by se projevil na zcela jiný poměr právní, nelze pokládati za výkon rozhodnutí ve smyslu § 17 zák. o nss-ě. (12. března 1941, č. 650/40-4.)

IX. Veřejní zaměstnanci.

Protektorátní zaměstnanec-manžel má podle § 8 odst. 1 písm. b) vlád. nař. č. 252/1933 Sb. nárok, aby nebylo snižováno jeho činovné, dokud je jeho manželka-protektorátní zaměstnankyně s nižším činovným povinna bydleti ve svém služebním působišti, odlišném od úředního působiště manželova a má tam svůj vlastní byt. (7. února 1941, č. 1342/39-2.)

Provdaná zaměstnankyně, která se po 30. září 1938 vzdala dobrovolně služby, žádajíc současně za výplatu odbytného, podle platných předpisů a jejíž resignace byla sice před 30. prosincem 1938 přijata, o jejímž odbytném bylo však rozhodováno teprve po tomto dni, má nárok na odbytné toliko podle § 6 odst. 1 vl. nař. č. 379/1938 Sb. (13. února 1941, č. 1883/39-2.)

X. Mimořádná opatření hospodářská.

Podle § 2, odst. 2 vlád. nař. č. 263/1939 Sb. o dočasných omezeních v živnostenském a jiném výdělečném podnikání nelze odejmouti živnostenská oprávnění, s jejichž provozováním nebylo po dni 1. března 1938 vůbec započato. (3. března 1941, č. 194/40-2.)

B. Ve věcech finančních.

I. Daně přímé.

Odměně, vyplacené zaměstnavatelem zaměstnanci v uznání mimořádného pracovního vypětí, nutného zvýšenou zaměstnaností podniku, nelze odepřítí povahu mimořádného daru podle § 7 odst. 2 zák. o př. d. č. 226/1936 Sb. (20. března 1941, č. 1322/39-2.)

Skutečnost, že majetkové předměty byly v době, kdy jich majitel podniku nabyt, investicemi, nevylučuje sama o sobě odpočitatelnost ztrát, později na těchto majetkových předmětech utrpěných (§ 15 č. 1 písm. b) zák. o př. d.). (19. března 1941, č. 300/39-3.)

I když byla důchodová daň na určitý berní rok předepsána z výtěžku podniku, dosaženého v obchodním období, které se nekryje s rokem kalendářním roku bernímu předcházejícím, je odpis dvanáctin ve smyslu čl. 1 odst. 3. části druhé zák. č. 226/1936 Sb. možný jen tehdy, zanikla-li daňová povinnost v dotyčném berním roce. (18. března 1941, č. 1796/40-2.)

U společníka veřejné obchodní společnosti podléhá dani důchodové jeho kvotielní podíl na čistém zisku společnosti za dotyčný obchodní rok bez ohledu, zda zisk byl skutečně rozdělen, čili nic. — Za účelem zjištění čistého příjmu manželky poplatníkovy jako příslušnice jeho domácnosti z její účasti na podniku veřejné obchodní společnosti je provést řízení podle §§ 310 a násl. zák. o př. d. s manželem jakožto poplatníkem. (14. března 1941, č. 627/39-2.)

Výhodou vymeření daně na základě průměru let 1933—1935 podle části

druhé čl. 1 odst. 5 zák. č. 226/36 Sb. nelze v případech vyměření daně podle § 34 beze zření na požitky zdaněné srážkou odepřít z důvodu, že poplatník nežádal za řádné vyměření podle § 32 odst. 5 zák. o př. d. (6. března 1941, č. 508/39-3.)

Uroky, jež veřejná obchodní společnost, vedoucí řádné obchodní knihy (§ 10 odst. 2 zák. o př. d.), dostává jako komanditistka komanditní společnosti z pohledávek vůči této společnosti, vykázaných v bilanci veřejné obchodní společnosti, tvoří součást základu všeobecné daně výdělkové pro její podnik. — Pro otázku, zda komanditistkou komanditní společnosti je veřejný obchodní společnost či její jednotliví veřejní společníci, je rozhodný jediný právní stav, zřejmý ze zápisu do obchodního rejstříku. — Skutečnost, že veřejná obchodní společnost částky, které dostala od komanditní společnosti jako její komanditistka z titulu podílu na zisku a úroků z pohledávek, připsala mimo ve svých obchodních knihách k dobru na majetkových účtech svých jednotlivých veřejných společníků, nevyklučuje zdanitelnost oněch částek u veřejné obchodní společnosti. — Dvojí zdanění, co do určitých položek základu všeobecné daně výdělkové předpokládá, že jde o týž daňový subjekt. (22. března 1941, č. 6158/38-4.)

Všeobecná daň výdělková, placená poplatníkem v kalendářním roce 1936, není srážkovou položkou při složení daně důchodové a všeobecné daně výdělkové na berní rok 1938, bez ohledu na to, že všeobecná daň výdělková na rok 1936 byla poplatníku vyměřena až v r. 1937 a poplatník v r. 1936 konal na její úhradu splátky. (31. března 1941, č. 1440/39-2.)

Ztráty, nastalé na výrobních patentech jejich odprodejem z příčiny omezení výroby stavebních předmětů, jichž se patenty týkaly, v důsledku poklesu stavebního ruchu, nejsou odpočítatelné podle § 15 č. 1 písm. b) zák. o př. d. (3. dubna 1941, č. 703/39-2.)

Obstarávání vnučených správ — předpokládajíc, že je trvalejšího rázu — podléhá všeobecné dani výdělkové podle § 46 zák. o př. d. ve znění zák. č. 226/1936. — Vnučený správce podle §§ 106 a násl. ex. řádu není ve služebním poměru ke státu. (14. března 1941, č. 1246/39-2.)

Jestliže obchodní knihy poplatníkovy pro závady a mezery, shledané v nich při jejich prohlídce, neposkytují úplného obrazu jeho obchodů a tím bezpečného podkladu pro přesný číselný výpočet jeho příjmů a vydání, může úřad pro provedení vytýkacího řízení přistoupiti k odhadu čistého příjmu, resp. ryzího výtěžku z podniku ve smyslu § 327, odst. 1—3 zák. o př. daních. (10. března 1941, č. 400/39-2.)

Příjmy a výtěžky, které poplatník k dodatečnému zdanění přiznal před účinností zákona č. 142/1936 Sb. o půjčce „na obranu státu“, nejsou zatajenými příjmy a výtěžky s hlediska § 4 cit. zák. (7. března 1941, č. 665/39-7.)

Odpočítatelnost daně z obratu pro stanovení základu zvláštní daně výdělkové nelze posuzovati podle § 15, zejména č. 1 písm. e) zák. o př. d. ve znění zák. č. 226/1936. — Daň z obratu, zaúčtovaná co skutečná platba mezi režijními výdaji k tíži provozovacího výsledku obchodního roku pro zdanění rozhodného, je výdajovou položkou, odpočítatelnou při zvláštní dani výdělkové, když se týká tohoto rozhodného obchodního období nebo se sice vztahuje na předchozí obch. roky, avšak povinnost k jejímu zaplacení vznikla teprve v roce pro zdanění rozhodném. — Poplatník daně z obratu má, co se týče držby za čtvrté čtvrtletí určitého roku, povinnost zaplatiti tuto daň do šesti neděl od začátku následujícího obchodního roku a je tudíž daň za řečené čtvrtletí až v tomto následujícím roce splatná. (3. března 1941, č. 937/39-4)

Částky, placené poplatným podnikem jinému podniku za přenechání

výrobního kontingentu, jsou investičním výdajem, neodčitelným podle § 78 písm. a) zák. o př. daních. — Ustanovení prov. nař. č. 15/1937 k § 78 písm. a) zák. o př. d. ve znění zák. č. 226/1936, týkající se úplaty za koupi nebo za propůjčení patentních a jiných oprávnění stejného druhu, nelze vztahovati na přenechání výrobního kontingentu. (21. března 1941, č. 1133/39-6.)

Podmínkou odčitelnosti úločky do rezervního fondu podle § 79 písm. f) zák. o př. d. jest, že reserva jest určena k úhradě ztrát nebo úbytků druhu tu vyznačeného, které buď již nastaly v roce rozhodném pro zdanění, nebo které lze očekávati jako předvidatelný výsledek obchodních poměrů rozhodného roku, čili ztrát, které sice v rozhodném obchodním roce ještě nenastaly, ale které podle provozovacích poměrů tohoto roku možno očekávati jako předvidatelný výsledek obchodních poměrů v tomto roce. Pro vyměření zvláštní daně výdělkové na určitý berní rok není odčitelná anticipace vydání, která mají podniku vzniknouti teprve v letech, následujících po roce pro zdanění rozhodném. — Daň z příjmu odváděná srážkou za zaměstnance podniku za roky 1921 až 1926 není odčitelnou položkou k dani na r. 1936—1937; nerozhodna je skutečnost, že v r. 1936 bylo v pořadu instančním rozhodnuto o žádosti společnosti za odpis této daně. — Povinnost k placení úroků z prodlení podle zák. č. 76/1927 Sb. vzniká pro plátce služebních požitků povinného vybíratí a odváděti daň důchodovou vybíranou srážkou již ex lege tím, že se ocitl v prodlení s placením daně a nevyžaduje se ke vzniku této povinnosti, aby byla zvláštním výměrem finančního úřadu formalisována. — Vyměření zvláštní daně výdělkové je pro každý berní rok samostatné a proto zjištění rozhodných skutkových okolností pro určitý berní rok nemůže bez dalšího řízení za součinnosti poplatníkovy býti použito i pro následující berní rok. (21. března 1941, č. 1468/39-3.)

Otázku, zda přiděl fondu pro ztráty na pohledávkách má povahu položky, odčitelné podle § 79 písm. f) zák. o př. d., řeší výhradně úřad, vyměřující daň, resp. o odvolání z předpisu daně rozhodující; posudek znalců jest úřad povinen si vyžádati podle § 79 písm. f) odst. 2 cit. zák. jen, má-li pochybnosti o přiměřenosti odpisu nebo úločky do rezervy. — Otázka, zda za nesporného skutkového stavu jde o ztrátu, vzešlou při provozování obchodů podniku ve smyslu § 79 písm. f) zák. o př. d., jest otázkou právní, jejíž řešení nevyžaduje, aby úřad prováděl doplňovací nebo vytykácí řízení podle §§ 310, 312 a 324 cit. zák. — Ztráty na pohledávkách, vzniklých ze zápůjček, jsou odčitelné podle § 79 písm. f) zák. o př. d. jen u podniku, u něhož poskytování zápůjček je předmětem jeho výdělečné činnosti. (3. března 1941, č. 76/39-3.)

Základním kapitálem poplatníkovým, uloženým v podniku podrobeném zvláštní dani výdělkové podle § 83 odst. 16 zák. o př. d. ve znění zák. č. 226/1936, který je základem minimální této daně, rozumí se vlastní kapitál berního subjektu, uložený jím v poplatném podniku, nikoli též kapitál, opatřený zápůjčkami, do podniku v této povaze vložený a v téže vlastnosti v účtě rozvažném vykazovaný. — Základním kapitálem poplatníkovým, uloženým v podniku dani podrobeném podle § 83 odst. 16 zák. o př. d. ve znění zák. č. 226/1936, je v případech, které nejsou v odst. 17 zvláště vypočteny (odst. 18), kapitál, který byl do podniku při jeho zřízení nebo rozšíření vložen. — Částky, jimiž obec jako majitelka podniku splácí dluh, vzniklý ze zápůjček učiněných při vzniku, resp. rozšíření podniku k účelům investičním, jsou součástí kapitálu v podniku uloženého poplatníkem ve smyslu § 83 odst. 16 zák. o př. d. ve znění zák. č. 226/1936. (31. března 1941, č. 1450/39-4.)

I když byl na výdělkové společenstvo koncem roku 1936 uvalen konkurs, jest mu vyměřiti zvláštní daň výdělkovou podle § 83 odst. 2 zák. o př. d. jak na rok 1936, tak i na rok 1937. (31. března 1941, č. 740/39-4.)

Ustanovení čl. 1 odst. 2 části druhé zák. o př. d. 226/1936 o nevyměření daně nevztahuje se na poplatníky činžovní daně, kteří se jimi stali v kalendářním roce 1937 dědictvím po dřívějším vlastníkovi budovy. — Činžovní daň podle zák. o př. d. ve znění zák. č. 226/1936 Sb. předpisuje se na berní rok osobě, která byla dne 31. prosince kalendářního roku vlastníkem nebo poživitelem (§ 119) budovy, z celého výtěžku kalendářního roku, a to i při změně vlastnictví za kalendářního roku, nastalé dědictvím (odkazem). — Ustanovení odst. 1 vl. nař. č. 15/1937 Sb. „K § 120 odst. 2“ zák. o př. d., pokud stanoví, že i při změně vlastnictví k budově za kalendářního roku předepíše se daň (domovní) na berní rok tomu, kdo byl dne 31. prosince kalendářního roku vlastníkem budovy, je ve shodě se zákonem. (8. dubna 1941, č. 664/39-2.)

Ustanovení druhé věty 3. odst. čl. 1 části druhé zák. č. 226/1936 Sb., že daň za berní rok, následující po roce zániku daňové povinnosti, se nevyměří, vztahuje se také jen na ty poplatníky daně činžovní, jimž na základě kalendářního roku 1936 byla vyměřena činžovní daň jak na berní rok 1936, tak i na berní rok 1937. (8. dubna 1941, č. 2151/39-2.)

Plat obci za odběr elektrického proudu k osvětlování předsině a scho-diště domu není odčitatelnou položkou při vyměření činžovní daně podle § 151 zák. o př. daních. (27. března 1941, č. 1283/39-8.)

Osoba, bydlící v cizozemsku, podléhá v tuzemsku zásadně dani důchodové důchodem, plynoucím jí z tuzemska z renty, již pohledávání je pro příjemce knihovně zajištěno na zdejších nemovitostech; naproti tomu splátky kupní ceny za odprodané majetkové části nejsou důchodem dani podrobeným. — Renta, která plyne osobě, bydlící v cizině, z tuzemska, podléhá zde zásadně dani rentové. — Pod pojem hypotečních pohledávek ve smyslu čl. 2 smlouvy s býv. Rakouskem č. 414/1922 Sb., podle něhož „nemovitosti, hypoteční pohledávky, jakož i příjmy z nich podrobeny budou přímým daním jen v tom státě, ve kterém nemovitost leží“, je zahrnovati veškeré pohledávky, zajištěné knihovně na nemovitostech, bez jakéhokoliv rozeznávání, tedy nejen pohledávky ze zápůjček, nýbrž i také renty, na jejichž pohledávání jest právo knihovně zajištěno na nemovitostech. — Bylo-li dohodou o nárocích, příslušejících straně z prodeje závodních podílů u společnosti s r. o., ujednáno, že dlužníci budou ji plniti smluvené částky jednak po určitém dobu, nejdéle však do jejího úmrtí v této době, jednak do jejího úmrtí, jde o zřízení doživotní renty podle § 1284 o. z. o. a plnění, konaná straně dlužníky, mají povahu požitků z této renty, nikoli splátek kupní ceny. (8. dubna 1941, č. 1248/38-4.)

Nájemné, placené členem stavebního družstva tomuto družstvu jako vlastníku domu z pronajaté obchodní místnosti, není při stanovení základu rentové daně u podnájemného z téhož objektu odčitatelným břemenem podle § 178, odst. 2 č. 1 zák. o př. daních. (31. března 1941 č. 2140/39-2.)

Zánik daňové povinnosti, odůvodňující odpis, případně nevyměření daně rentové podle čl. 1 odst. 3 části druhé zák. o př. d. č. 226/1936, nastává, je-li splněn předpoklad pro osvobození od této daně podle § 174 č. 10 cit. zák. tím, že pořítek zásadně podléhající rentové dani klesl o sobě nebo ve spojení s eventuálním ostatním důchodem v cit. paragrafu uvedeným na částku podle § 3 o př. d. nepodrobenou důchodové dani. (31. března 1941 č. 2179/39-2.)

Částka, vyplacená poplatníku — zaměstnanci zaměstnavatelem jako

náhrada za ušlé služební platy z důvodu předčasného zrušení služebního poměru, je zdanitelným důchodem podle § 7 odst. 1 zák. o př. d. ve znění zák. č. 226/1936, nikoliv úplatou za výkon (zcizení) majetkového práva, nepodrobenou dani podle § 7 odst. 2 téhož zákona. (7. března 1941 č. 572/39-3.)

Pro promlčení práva původního vyměření daně z vyššího služného jakožto zcela samostatné daně vůči dani důchodové neplatí dvouletá lhůta podle § 277 odst. 4 zák. o př. d., stanovená pro daňové dodatky. — Vyměřovací úřad (berní správa) jest při ukládání daně z vyššího služného povinen vycházeti jako z podkladů pro vyměření této daně z výše služebních požitků, jak byly příslušným k tomu orgánem (buď úřadem nebo daňovou komisí) upraveny pro ustanovení daňových základů k uložení daně důchodové, a může tento daňový základ upravit pouze ve směrech, v nichž mu to přímo ustanovení § 184 předpisuje, resp. dovoľuje; v týchž mezích je také finanční úřad II. stolice vázán, přezkoumáváje k odvolání poplatníkovu předpis daně z vyššího služného — pokud jde o základ daně — výrokem orgánu, příslušného k uložení daně důchodové, resp. k rozhodování o opravných prostředcích ve věci této daně. (14. března 1941 č. 2407/39-2.)

II. Daně nepřímé.

Pro řešení otázky, jde-li o „výrobní provozovnu“ podle § 2 odst. 2 zák. č. 56/1932 Sb. ve znění zák. č. 231/1933 Sb., je rozhodný obsah činnosti, vyvíjené při výrobě, v poměru k rozsahu činnosti, vyvíjené v téže provozovně při prodeji výrobků, nikoliv rozsah prodejní činnosti v této provozovně v poměru k rozsahu prodejní činnosti v jiných prodejních. (11. března 1941 č. 1115/39-3.)

Ustanovení § 334 odst. 5 zák. o př. d. ve znění zák. č. 226/1936 o lhůtách k vyřízení nelze obdobně použiti na odvolání z předpisu daně z obratu podle zák. č. 268/1923 ve znění zák. č. 246/1926, 188/1930 a 56/1932. — Ručební povinnost osob odpovědných za správu právnické osoby podle odst. 2 § 8 zák. o dani z obratu není omezena na daň z obratu, která vznikla za funkčního období osob za správu odpovědných, nýbrž tyto osoby ručí za daň, i když platební povinnost vznikla před tím, než se staly odpovědnými za správu, nezařídily-li, aby daň byla správně odvedena. — Ručení členů správní rady akciové společnosti za daň z obratu, předepsanou společností za r. 1930 až 1933, je posuzovati podle § 8 odst. 3 zák. č. 268/1923 ve znění zák. č. 246/1926, 188/1930 a 56/1932, i když výzva, uplatňující ručení, byla doručena za účinnosti zák. č. 265/1935. (18. března 1941 č. 2160/39-3.)

Mlýn je povinen podle vyhlášky ministra financí č. 79/1932 Sb. platiti paušál daně z obratu z mouky za zemědělce, kteří si dali u něho semlíti žito ve mzdě, odevzdal-li na přání zemědělců mouku ke zpracování na chléb ve mzdě od vlastní pekárny, když zemědělci nedostali z pekárny plně množství chleba, které se z mouky napeklo. — Při pečení chleba podnikatelem mlýna a pekárny pro zemědělce z mouky, semleté z okolí jimi dodaného, jde o směnné smlouvy, jakožto vzájemné dodávky ve smyslu § 1 odst. 3 zák. č. 368/1923 ve znění zák. č. 246/1926, 188/1930, 56/1932 a 265/1935, jestliže mouka přešla do vlastnictví podnikatelova. (25. března 1941 č. 13/39-2.)

III. Poplatky a dávky.

Stanoví-li se v dluhopisu nejprve, že věřitel má bezpodmínečné právo zápůjčku kdykoliv vypověděti — zejména ve dvou určitých pod ustano-

vení první věty § 5 zák. č. 49/1907 spadajících případech — nelze konversní úlevy přiznati, ani když v další stati dluhopisu se tak stanoví, že právo vypověděti zápůjčku kdykoliv přísluší věřiteli teprve po uplynutí 6 let. (4. března 1941 č. 2546/39-2.)

Písemné prohlášení, kterým třetí osoba „ponechala“ své nemovitosti, jež dala v zástavu k zajištění pohledávky určitého peněžního ústavu vůči dlužníkovi, v zástavě pro konversní pohledávku ve prospěch jiného peněžního ústavu, podléhá jako zřízení nové hypotéky poplatku podle saz. pol. 116/61 popl. zákona. (4. března 1941 č. 2818/39-2.)

Směnka, na níž den dospělosti není vyznačen, nemůže podléhati nejnížší poplatkové sazbě podle § 2 odst. 1 zák. č. 48/1928 Sb., i když bylo prokázáno, že byla dospělá do 3 měsíců a 5 dnů. (4. dubna 1941, č. 2172/39-3.)

Podmínkou, stanovenou pro vrácení poplatku z rozsudku podle poznámky 3 k pol. 6. sazby soudních poplatků č. 151/1931 Sb. je, aby prohlášení neb smír tam zmíněný staly se buď přímo před soudem procesním, t. j. před soudem, který částečný rozsudek vynesl, nebo byly alespoň stranami tomuto soudu oznámeny. (20. března 1941 č. 304/40-2.)

Jestliže podle posledního pořízení (kodicilu) dostane se určité částky právnické osobnosti jako odkazovníku s dodatkem, že zanikne-li, má se částky té dostati subjektu jinému, nejde o pouhý odkaz služebnosti požívání nebo užívání podle § 20 odst. 1 cis. nař. č. 278/1915 ř. z. ve znění zák. č. 337/1921 Sb. (20. března 1941 č. 2303/39-2.)

Právní jednání částečně bezúplatné podléhá dani darovací podle § 30 cis. nař. č. 278/1915 ve znění § 1 písm. b) zák. č. 337/1921 bez zřetele k tomu, zda při tom byl či nebyl prokázán darovací úmysl podle zákona občanského. — Uzavrou-li strany právní jednání částečně bezúplatné a rozhodnou-li se rozdíl později doplatiti, mohou se proti předpisu daně darovací brániti jen v rámci § 35 cis. nař. č. 278/1915 ř. z. ve znění zák. č. 337/1921 Sb. (17. března 1941 č. 2266/39-3.)

Na věnování poskytnuté rodiči dceři — byť i bylo označeno jako věno — lze užití § 31. č. 1 cis. nař. č. 278/1915 ř. z. ve znění zák. č. 337/1921 Sb. jen tehdy, bylo-li věnování takové poskytnuto rodiči výslovně nebo za okolností každou pochybnost vylučujících se zřetelem na nadcházející manželský sňatek dceři. — Otázku, kdo jest „oprávněným podnikatelem staveb“, jemuž přísluší osvobození od poplatku převodního podle druhého odstavce § 53 zák. o stavebním ruchu č. 44/1927 Sb., jest posuzovati podle předpisů živnostenského řádu. (11. března 1941 č. 2125/39-3.)

IV. Řízení správní a řízení před nejvyšším správním soudem.

Vyzval-li úřad poplatníka, aby prokázal příjmy a vydání předložením svých obchodních knih, nemůže úřad použití kontumačních následků podle § 325 odst. 1 zák. o př. d. č. 76/1927 Sb., jestliže poplatník v odpovědi na výzvu sice knihy nepředloží, ale učiní návrh, aby důkaz obchodními knihami byl proveden v jeho obchodních místnostech. (7. března 1941 č. 398/39-2.)

Úřad, rozhodující o odvolání poplatníka z předpisu daně důchodové, není povinen, aby vyčkal rozhodnutí nss o stížnosti na rozhodnutí téhož úřadu ve věci všeobecné daně výdělkové, předepsané z podniku, na němž je poplatník jako společník zúčastněn. (27. března 1941 č. 184/40-2.)